

WYNIKI BADAŃ PRÓBEK POLICHROMII ZE STALLI Z PREZBITERIUM KOŚCIOŁA W MARKOWICACH

Do badań otrzymano następujące próbki:

Próbka 1S: przednia część, partia górna – poręcz i gzymsowanie

Próbka 1S: płyцина przedniej części stali

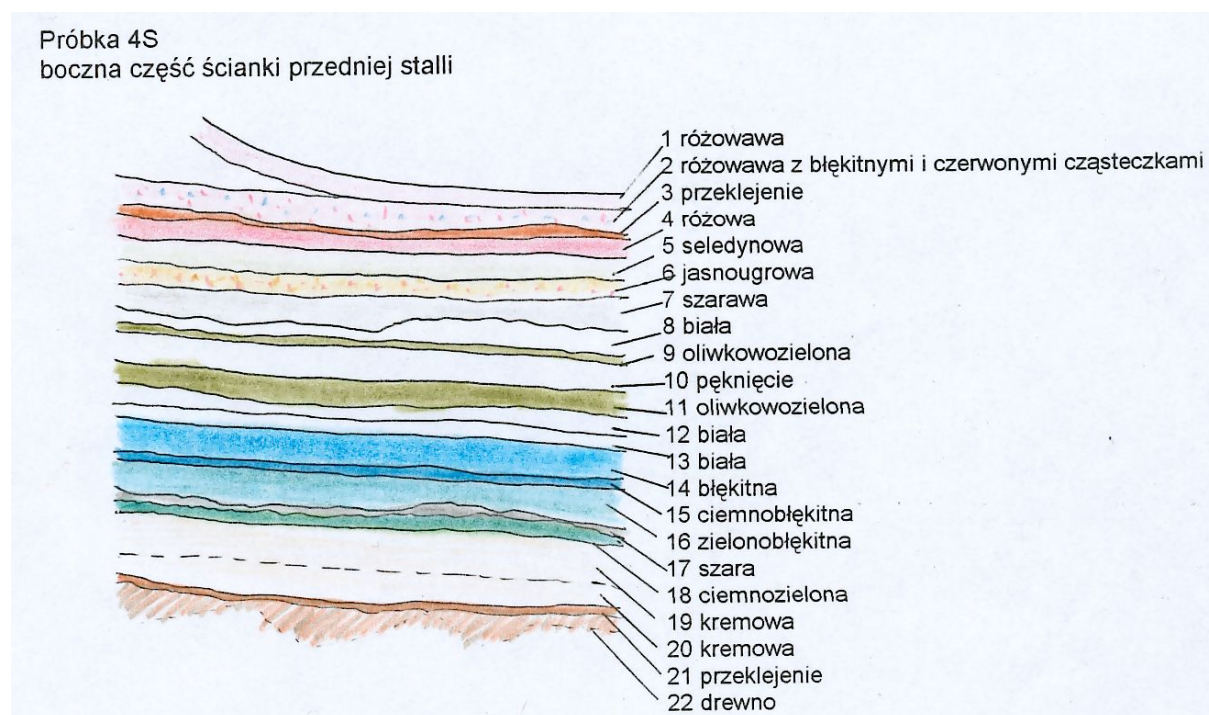
Próbka 4S: boczna część ścianki przedniej stali

Próbka 8S: płyцина zaplecka

Próbka 9S: gzyms wieńczący zaplecek stali

1. Analiza stratygraficzna

Wszystkie próbki zatopiono w tworzywie sztucznym i zeszlifowano w celu określenia układu stratygraficznego. Kolejność warstw przedstawiono na rysunkach.

Próbka 8S
płycina zaplecka

Próbka 9S
gzyms wieńczący zaplecek stali

2. Badania pigmentów i spoiw

Z próbek wypreparowano warstwy najwcześniejsze i poddano identyfikacji obecne w nich pigmenty oraz wstępnie określono rodzaj spoiwa. W próbce 1S z płyciny zbadano skład pierwotnego gruntu.

Wyniki badań zawarto w tabeli.

Nr próbki	Nr warstwy	Barwa	Pigment lub folia	Spoiwo	
1S	13	błękitna	błękitny barwnik organiczny, biel cynkowa	tempera	
	14	ciemnobłękitna	błękitny barwnik organiczny, biel ołowiana	olejne	
	15	jasnozielona	zielony barwnik organiczny, biel ołowiana	olejne	
	16	jasnobłękitna	błękitny barwnik organiczny, biel ołowiana	olejne	
1S płycina	15	niebieskawa	biel cynkowa, błękitny barwnik organiczny		
	17	zielonkawa	biel ołowiana, zielony barwnik organiczny		olejne
	18	jasnoczerwona	czerwień żelazowa		
	19	kremowa	kreda z dodatkiem bieli ołowianej		olej + kazeina
	20,21	kremowa	kreda, włókna tekstylne		klej glutynowy
4S	14	błękitna	błękitny barwnik organiczny, biel cynkowa	tempera	
	15	ciemnobłękitna	błękitny barwnik organiczny, biel ołowiana	olejne	
	16-18	zielonobłękitna szarozielona ciemnozielona	} zielony barwnik organiczny, biel ołowiana	olejne	
		19,20			kremowa
8S	5,6	biała, szarawa	biel cynkowa	tempera	
	7	biała	kreda, biel cynkowa	tłusta tempera	
9S	7	biała	biel cynkowa		
	8	błękitna	błękitny barwnik organiczny, biel ołowiana		olejne

Przednią część stali opracowano trzema warstwami gruntu (boczną część ścianki przedniej – dwoma) poczynając od klejowo-kredowego, a kończąc na tłustej warstwie klejowej z dodatkiem bieli ołowianej, w której spoiwem może być emulsja olejno-kazeinowa (np. olej z mlekiem). Jasna czerwień prawdopodobnie także została naniesiona przy użyciu mleka jako spoiwa. Jest ona cienka, ścisła tworzy błyszczącą

blonę na powierzchni płyciny. Po wytrawieniu gruntu kwasem pozostają drobne włókna tekstylne stanowiące rodzaj wypełniacza.

W próbkach z przedniej części stali na gruncie (w próbce z płyciny na warstwie jasnoczerwonej) znajdują się olejne warstwy jasno- lub ciemnozielone przeplatane jasnoblękitnymi. Ciemny błękit pojawiający się w próbkach 1S i 4S może tworzyć żyłki błękitno-zielonej marmoryzacji.

Próbki 8S i 9S z zaplecka zawierają w warstwach gruntu i malarskich biel cynkową, w próbce z gzymsu znaleziono kawałek drewna pomalowany na kolor jasnoniebieski (bez żadnego podkładu) w technice olejnej. Ta warstwa błękitu jest identyczna z przebadanymi wcześniej z ołtarza.

Badania wykonała:
mgr Elżbieta Orłowska

Toruń 22 maj 2005 r.